

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงอธิบาย (Explanation Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) พัฒนาตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารความรู้และผลการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และศึกษาทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) เพื่อสำรวจตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัยครั้งนี้
2. คัดเลือกตัวแปรตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ได้แก่ ความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เจตคติต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการที่สามารถวัดค่าได้
3. พิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ได้จากข้อ 2 แล้วจัดระบบความสัมพันธ์ของตัวแปร นำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยใช้วิธีการเริ่มต้นจากตัวแปรตาม (Backward Formulation) คือพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) แล้วย้อนกลับไปยังตัวแปรที่เป็นสาเหตุตามลำดับการเกิด (Antecedent Variables) ที่ละตัวแปร พร้อมทั้งเขียนแผนภาพแสดงการเชื่อมโยงตัวแปรในโมเดล และตั้งสมมติฐานการวิจัย
4. เสนอโมเดลสมมติฐานความสัมพันธ์เชิงสาเหตุที่สร้างขึ้นเป็นโมเดลสมมติฐานของการวิจัย (Hypothetical Model)

การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

วิธีการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล ดำเนินการดังนี้

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

2. พัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้

4. วิเคราะห์ข้อมูล ค่าสถิติพื้นฐาน และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมด เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐานที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์

5. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) กับข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตจังหวัดนครพนม รวมทั้งสิ้น 13,216 คน เป็นนักเรียนชาย 4,894 คน และนักเรียนหญิง 8,322 คน (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม, 2555, ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างคือ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 6 โรงเรียน ประมาณขนาดตัวอย่างตามเกณฑ์ของ Schumacker and Lomax (2004, p. 49) ที่ได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมของการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมลิสเรลว่าควรมีจำนวน 10 – 20 คน ต่อตัวแปร 1 ตัว การวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 450 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. สุ่มรายชื่อโรงเรียน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้ขนาดของโรงเรียน 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อความเหมาะสม เนื่องจากในจังหวัดนครพนมไม่มีโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ สุ่มมาอย่างละ 2 โรงเรียน ได้จำนวน 6 โรงเรียน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนที่เลือก
ขนาดใหญ่	10	2
ขนาดกลาง	14	2
ขนาดเล็ก	27	2
รวม	51	6

2. จากโรงเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 1 สุ่มห้องเรียนในแต่ละโรงเรียนที่สุ่มได้ ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนห้องเรียนในแต่ละโรงเรียน 3 ห้อง รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 รายละเอียดการสุ่มห้องเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียนจำแนกตามขนาด	ระดับชั้น	จำนวนห้องเรียน	ห้องเรียนที่สุ่มได้
ขนาดใหญ่			
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	ม. 4	5	1
	ม. 5	5	1
	ม. 6	5	1
บ้านแพ้วพิทยาคม	ม. 4	5	1
	ม. 5	5	1
	ม. 6	5	1
ขนาดกลาง			
พะทายพิทยาคม	ม. 4	3	1
	ม. 5	3	1
	ม. 6	3	1
พระซองสามัคคีวิทยา	ม. 4	3	1
	ม. 5	3	1
	ม. 6	3	1
ขนาดเล็ก			
นางิ้วราษฎร์รังสรรค์	ม. 4	1	1
	ม. 5	1	1
	ม. 6	1	1

ตารางที่ 4 (ต่อ)

โรงเรียนจำแนกตามขนาด	ระดับชั้น	จำนวนห้องเรียน	ห้องเรียนที่สุ่มได้
หนองแขงวิทยานุกูล	ม. 4	1	1
	ม. 5	1	1
	ม. 6	1	1
รวม		54	18

3. จากห้องเรียนที่สุ่มได้ในข้อ 2 สุ่มนักเรียนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 450 คน รายละเอียดดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียนจำแนกตามขนาด	ระดับชั้น	ห้องเรียนที่สุ่มได้	นักเรียนที่สุ่มได้
ขนาดใหญ่			
นาหว้าพิทยาสรรค์	ม. 4	1	25
	ม. 5	1	25
	ม. 6	1	25
บ้านแพ่งพิทยาคม	ม. 4	1	25
	ม. 5	1	25
	ม. 6	1	25
ขนาดกลาง			
พะทายพิทยาคม	ม. 4	1	25
	ม. 5	1	25
	ม. 6	1	25
พระซองสามัคคีวิทยา	ม. 4	1	25
	ม. 5	1	25
	ม. 6	1	25
ขนาดเล็ก			
นางจรัสราษฎร์รังสรรค์	ม. 4	1	25
	ม. 5	1	25
	ม. 6	1	25
หนองแขงวิทยานุกูล	ม. 4	1	25
	ม. 5	1	25
	ม. 6	1	25
รวม		18	450

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัย

1. ตัวแปรภายนอกแฝง มี 3 ตัว ได้แก่

1.1 เจตคติต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร คือเจตคติต่อพฤติกรรมการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโรค เจตคติต่อพฤติกรรมการล้างมือ เจตคติต่อพฤติกรรมการใส่หน้ากากอนามัย และเจตคติต่อพฤติกรรมการใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น

1.2 การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การคล้อยตามเพื่อน การคล้อยตามครอบครัว และการคล้อยตามสื่อ

1.3 การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร คือ การรับรู้ความยากง่ายในการกระทำพฤติกรรม การรับรู้ประโยชน์หรือผลดีในการกระทำพฤติกรรม และการรับรู้อุปสรรคในการกระทำพฤติกรรม

2. ตัวแปรภายในแฝง มี 2 ตัว ได้แก่

2.1 ความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร คือ ความตั้งใจในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโรค ความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการล้างมือ ความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการใส่หน้ากากอนามัย และความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น

2.2 พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร คือพฤติกรรมในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับโรค พฤติกรรมการล้างมือ พฤติกรรมการใส่หน้ากากอนามัย และพฤติกรรมการใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้น การพักอาศัยในปัจจุบัน สภาพครอบครัว และประวัติการเจ็บป่วย ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบหรือเติมคำ

ตอนที่ 2 ถึงตอนที่ 5 เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับปัจจัยหรือสาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) มีลักษณะเป็นมาตราประเมินค่า 7 ระดับ และตอนที่ 6 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1)

สอบถามพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ในรูปของความถี่ วัดโดยใช้มาตราประเมินค่า 5 ระดับ แบบสอบถาม ตอนที่ 2 – 6 สร้างขึ้นโดยประยุกต์จากแนวคิดและวิธีการสร้างเครื่องมือ ตามทฤษฎีพฤติกรรม ตามแผนของ Ajzen ปี ค.ศ. 2006 (2012 a, pp. 1-7; 2012 b, pp. 1-9); Francis et al. (2004, pp. 38-39) ในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นการแสดงความคิดเห็น หรือความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) วัดโดยใช้มาตราประเมินค่า 7 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามเจตคติ

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เหมาะสมมาก, มีโทษมาก
- 2 หมายถึง ไม่เหมาะสมปานกลาง, มีโทษปานกลาง
- 3 หมายถึง ไม่เหมาะสมน้อย, มีโทษน้อย
- 4 หมายถึง ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง
- 5 หมายถึง เหมาะสมน้อย, มีโทษน้อย
- 6 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง, มีประโยชน์ปานกลาง
- 7 หมายถึง เหมาะสมมาก, มีประโยชน์มาก

0. ฉันคิดว่าการแสวงหาความรู้เพื่อป้องกันโรค เป็นการกระทำที่

0.	ไม่เหมาะสม	1	2	3	4	5	6	7	เหมาะสม
00.	ไม่มีประโยชน์	1	2	3	4	5	6	7	มีประโยชน์
000.	เสียเวลาเปล่า	1	2	3	4	5	6	7	ไม่เสียเวลาเปล่า
0000.	ไม่ควรถือเป็นแบบอย่าง	1	2	3	4	5	6	7	ควรถือเป็นแบบอย่าง

การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 27)

เกณฑ์การให้คะแนน

1 ให้คะแนน 1 คะแนน	2 ให้คะแนน 2 คะแนน
3 ให้คะแนน 3 คะแนน	4 ให้คะแนน 4 คะแนน
5 ให้คะแนน 5 คะแนน	6 ให้คะแนน 6 คะแนน
7 ให้คะแนน 7 คะแนน	

การแปลความหมาย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 27)

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

1.00 – 1.50	มีความรู้สึกที่ไม่เหมาะสม มาก
1.51 – 2.50	มีความรู้สึกที่ไม่เหมาะสม ปานกลาง
2.51 – 3.50	มีความรู้สึกที่ไม่เหมาะสม น้อย
3.51 – 4.50	มีความรู้สึก เฉย ๆ
4.51 – 5.50	มีความรู้สึกที่เหมาะสม น้อย
5.51 – 6.50	มีความรู้สึกที่เหมาะสม ปานกลาง
6.51 – 7.00	มีความรู้สึกที่เหมาะสม มาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิงในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) เป็นการประเมินความเชื่อของนักเรียนที่มีต่อบุคคลที่มีความสำคัญต่อเขาว่าได้ปฏิบัติ หรือต้องการให้เขาปฏิบัติตน เพื่อป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) วัดโดยใช้มาตร ประเมินค่า 7 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามการคัดลอกตามกลุ่มอ้างอิง

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

- 1 หมายถึง ไม่เป็นจริงมาก, ไม่ควรมาก, ไม่ปฏิบัติมาก
- 2 หมายถึง ไม่เป็นจริงปานกลาง, ไม่ควรปานกลาง, ไม่ปฏิบัติปานกลาง
- 3 หมายถึง ไม่เป็นจริงน้อย, มีควรน้อย, ไม่ปฏิบัติน้อย
- 4 หมายถึง ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง
- 5 หมายถึง เป็นจริงน้อย, ควรน้อย, ปฏิบัติน้อย
- 6 หมายถึง เป็นจริงปานกลาง, ควรปานกลาง, ปฏิบัติปานกลาง
- 7 หมายถึง เป็นจริงมาก, ควรมาก, ปฏิบัติมาก

	ฉันไม่ควรทำมาก				ฉันควรทำมาก			
0. พ่อของฉันคิดว่า.....การป้องกันตนเอง	1	2	3	4	5	6	7	
จากโรคไข้หวัดใหญ่								
00. แม่ของฉันคิดว่าการป้องกันตนเอง	1	2	3	4	5	6	7	
จากโรคไข้หวัดใหญ่								

การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

1 ให้คะแนน 1 คะแนน	2 ให้คะแนน 2 คะแนน
3 ให้คะแนน 3 คะแนน	4 ให้คะแนน 4 คะแนน
5 ให้คะแนน 5 คะแนน	6 ให้คะแนน 6 คะแนน
7 ให้คะแนน 7 คะแนน	

การแปลความหมาย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 27)

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

1.00 – 1.50	ไม่ปฏิบัติตาม อย่างแน่นอน
1.51 – 2.50	ไม่ปฏิบัติตาม ทำตามมาก
2.51 – 3.50	ไม่ปฏิบัติตาม น้อย
3.51 – 4.50	ไม่แน่ใจว่าจะปฏิบัติตามหรือไม่ปฏิบัติตาม
4.51 – 5.50	ปฏิบัติตาม น้อย
5.51 – 6.50	ปฏิบัติตาม ทำตามมาก
6.51 – 7.00	ปฏิบัติตาม อย่างแน่นอน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการป้องกันโรค
ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นการประเมินความเชื่อของนักเรียนว่าสามารถควบคุม
ตนเองในการทำพฤติกรรมป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) วัดโดยใช้มาตร
ประเมินค่า 7 ระดับ

ตัวอย่างแบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

- 1 หมายถึง ยากมาก, เป็นไปไม่ได้มาก
- 2 หมายถึง ยากปานกลาง, เป็นไปไม่ได้ปานกลาง
- 3 หมายถึง ยากน้อย, เป็นไปได้น้อย
- 4 หมายถึง ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง
- 5 หมายถึง ง่ายน้อย, เป็นไปได้น้อย
- 6 หมายถึง ง่ายปานกลาง, เป็นไปได้ปานกลาง
- 7 หมายถึง ง่ายมาก, เป็นไปได้มาก

	ยากมาก							ง่ายมาก	
0. สำหรับฉันการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับ โรคไข้หวัดใหญ่ เป็นเรื่องที่ทำได้	1	2	3	4	5	6	7		
00. สำหรับฉันการล้างมือด้วยสบู่ ก่อนรับประทานอาหาร เป็นเรื่องที่ทำได้	1	2	3	4	5	6	7		

การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

1 ให้คะแนน 1 คะแนน	2 ให้คะแนน 2 คะแนน
3 ให้คะแนน 3 คะแนน	4 ให้คะแนน 4 คะแนน
5 ให้คะแนน 5 คะแนน	6 ให้คะแนน 6 คะแนน
7 ให้คะแนน 7 คะแนน	

การแปลความหมาย (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2545, หน้า 27)

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

1.00 – 1.50	คิดว่าทำไม่ได้ อย่างแน่นอน
1.51 – 2.50	คิดว่าทำไม่ได้ มาก
2.51 – 3.50	คิดว่าทำไม่ได้ น้อย
3.51 – 4.50	ไม่แน่ใจว่าจะทำได้หรือทำไม่ได้
4.51 – 5.50	คิดว่าทำได้ น้อย
5.51 – 6.50	คิดว่าทำได้ มาก
6.51 – 7.00	คิดว่าทำได้ แน่แน่นอน

ตอนที่ 5 แบบสอบถามความตั้งใจในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นการให้นักเรียนแสดงถึงความตั้งใจ หรือความต้องการ หรือความพยายาม หรือการวางแผนของนักเรียนที่จะกระทำเพื่อไม่ให้ติดเชื้อและป่วยด้วยโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) ซึ่งสอดคล้องกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) วัดโดยใช้มาตรประเมินค่า 7 ระดับ

ตัวอย่าง แบบสอบถามความตั้งใจ

ความหมายของคำตอบ มีดังนี้

- 1 หมายถึง เป็นไปไม่ได้มาก
- 2 หมายถึง เป็นไปไม่ได้ปานกลาง
- 3 หมายถึง เป็นไปได้น้อย
- 4 หมายถึง ไม่ใช่ทั้ง 2 อย่าง
- 5 หมายถึง เป็นไปได้บ้าง
- 6 หมายถึง เป็นไปได้ ปานกลาง
- 7 หมายถึง เป็นไปได้มาก

ในช่วงหนึ่งเดือนต่อจากนี้ไป.....

เป็นไปได้น้อย

เป็นไป得多

0. ฉันตั้งใจจะอ่านเอกสารความรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่

1 2 3 4 5 6 7

00. ฉันตั้งใจจะหาความรู้ในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่จากอินเทอร์เน็ต

1 2 3 4 5 6 7

การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

1 ให้คะแนน 1 คะแนน	2 ให้คะแนน 2 คะแนน
3 ให้คะแนน 3 คะแนน	4 ให้คะแนน 4 คะแนน
5 ให้คะแนน 5 คะแนน	6 ให้คะแนน 6 คะแนน
7 ให้คะแนน 7 คะแนน	

การแปลความหมาย (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2545, หน้า 27)

คะแนนเฉลี่ยการแปลความหมาย

1.00 – 1.50	มีความตั้งใจมากที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น
1.51 – 2.50	มีความตั้งใจปานกลางที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น
2.51 – 3.50	มีความตั้งใจน้อยที่จะไม่ทำพฤติกรรมนั้น
3.51 – 4.50	ไม่แน่ใจว่าจะตั้งใจหรือไม่ทำพฤติกรรมนั้น
4.51 – 5.50	มีความตั้งใจน้อยที่จะทำพฤติกรรมนั้น
5.51 – 6.50	มีความตั้งใจปานกลางที่จะทำพฤติกรรมนั้น
6.51 – 7.00	มีความตั้งใจมากที่จะทำพฤติกรรมนั้น

ตอนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) จากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) เป็นการสอบถามพฤติกรรมที่ปฏิบัติ ในรูปของความถี่วัดโดยใช้มาตราประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรม

ไม่เคย	หมายถึง	การกระทำนั้นท่านไม่เคยปฏิบัติหรือแทบจะไม่เคยปฏิบัติเลย (ประมาณร้อยละ 0-20)
น้อย	หมายถึง	การกระทำนั้นท่านปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง (ประมาณร้อยละ 21-40)
ปานกลาง	หมายถึง	การกระทำนั้นท่านปฏิบัติค่อนข้างบ่อย (ประมาณร้อยละ 41-60)
มาก	หมายถึง	การกระทำนั้นท่านปฏิบัติบ่อยครั้งเป็นส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 61-80)
มากที่สุด	หมายถึง	การกระทำนั้นท่านปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ (ประมาณร้อยละ 81-100)

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	ไม่เคย	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
ในช่วงหนึ่งเดือนที่ผ่านมา บ่อยครั้งเพียงใด					
0. ฉันอ่านหนังสือหาความรู้เกี่ยวกับโรคไข้หวัดใหญ่					
00. ฉันค้นหาข้อมูลวิธีการป้องกันโรคจากอินเทอร์เน็ต					
000. ฉันเห็นโฆษณาการล้างมือทางทีวี แล้วฉันได้ปฏิบัติตาม					

การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อเลือก	การให้คะแนน	
	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
ไม่เคย	1	5
น้อย	2	4
ปานกลาง	3	3
มาก	4	2
มากที่สุด	5	1

การแปลความหมาย (กัลยา วาณิชยบัญชา, 2545, หน้า 27)

คะแนนเฉลี่ย การแปลความหมาย

1.00 – 1.50 ทำพฤติกรรมนั้น น้อยมาก

1.51 – 2.50 ทำพฤติกรรมนั้น ค่อนข้างน้อย

2.51 – 3.50 ทำพฤติกรรมนั้น เป็นบางครั้ง

3.51 – 4.50 ทำพฤติกรรมนั้น ค่อนข้างบ่อย

4.51 – 5.00 ทำพฤติกรรมนั้น บ่อยมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม เจตคติต่อการแสดงพฤติกรรม แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุมพฤติกรรม แบบสอบถามความตั้งใจ และแบบสอบถามพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) ด้วยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ ตรวจสอบความชัดเจนของการใช้ภาษา ความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัด และให้ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุง ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผล ด้านจิตวิทยา และด้านสาธารณสุข 3 ท่าน ได้แก่ ดร. ภัทราวดี มากมี ดร.ประวีณา เอี่ยมยี่สุน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี รอดจากภัย ตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ ความชัดเจนของภาษา และความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัด ปรับแก้ข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำมาหาค่า IOC (Item Objective Congruence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ดังรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่า IOC (Item Objective Congruence) ของข้อคำถาม จำแนกตามตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	จำนวนข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก
เจตคติต่อพฤติกรรม	16	1.000
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	15	1.000
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง	16	0.667-1.000
ความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม	16	1.000
พฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	16	0.667-1.000

2. ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination)

นำแบบสอบที่มีความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ไปทดสอบใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนอุเทนพัฒนา จังหวัดนครพนม ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างและหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) รายข้อของแบบสอบถามเจตคติต่อพฤติกรรม แบบสอบถามการคล้อยตามกลุ่ม

อ้างอิง แบบสอบถามการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง แบบสอบถามความตั้งใจในการทำพฤติกรรม และแบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ได้ผลดังรายละเอียดตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม จำแนกตามตัวแปรแฝง

ตัวแปรแฝง	จำนวนข้อคำถาม	ค่าอำนาจจำแนก
เจตคติต่อพฤติกรรม	16	.319 - .727
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	15	.287 - .794
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง	16	.260 - .792
ความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรม	16	.391 - .792
พฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่	16	.205 - .906

3. ค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability)

ผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Reliability) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของ ครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) จากการทดลองใช้กับนักเรียนใน จังหวัดนครพนม จำนวน 30 คน ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามแต่ละชุด ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าความเที่ยงของตัวแปรแฝงของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรแฝง	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเที่ยง
เจตคติต่อพฤติกรรม	16	.870
การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง	15	.906
การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเอง	16	.884
ความตั้งใจในการทำพฤติกรรม	16	.912
พฤติกรรมการป้องกันโรค	16	.878
รวม	79	

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- นำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล จากวิทยาลัยวิทยาการวิจัย และวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพาไปยังผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตโรงเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
- ติดต่อประสานงานกับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดวัน เวลา ในการเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้ชั่วโมงว่างของนักเรียน

3. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พร้อม และเพียงพอแก่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4. นำแบบสอบถามทุกฉบับ ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ร่วมกับครูประจำชั้น ซึ่งเป็นตัวแทนของโรงเรียนระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2555 โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ และอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามให้เข้าใจก่อนตอบแบบสอบถามให้นักเรียนทราบ ประมาณ 5 นาที

5. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบทุกฉบับ นำผลการตอบมาลงรหัส เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ ชนิด A (H1N1) กับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้กำหนดแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และลักษณะการแจกแจงของตัวแปร โดยเสนอเป็นค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ด้วยโปรแกรม SPSS
2. วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่อให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ โดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์โมเดลลิสเรล (LISREL Model)
3. ตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างตามทฤษฎี กับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) ประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธีความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood: ML) โมเดลที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรกำกับการรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรแฝง 5 ตัว ได้แก่ เจตคติต่อพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) การรับรู้ความสามารถในการควบคุมตนเองในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ความตั้งใจในการทำพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) และพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ผลการวิเคราะห์นำเสนอในรูปแบบของการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของตัวแปรสาเหตุที่มีต่อพฤติกรรมในการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ชนิด A (H1N1) ค่าสถิติสำคัญในการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลทางทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ประกอบด้วย (kline, 2011)

3.1 ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานและสหสัมพันธ์ของค่าประมาณพารามิเตอร์ (Standard Errors and Correlations of Estimates) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม ลิสเรล จะให้ค่าพารามิเตอร์ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติที และสหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณ ค่าประมาณที่ได้มีนัยสำคัญ แสดงว่า ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานมีขนาดเล็ก

สหสัมพันธ์ระหว่างค่าประมาณมีค่าไม่สูง แสดงว่าเป็นโมเดลที่ดีพอ

3.2 สหสัมพันธ์พหุคูณและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Multiple Correlations and Coefficients of Determination) เป็นค่าสัมพัทธ์พหุคูณ และสัมประสิทธิ์การพยากรณ์สำหรับตัวแปรสังเกตได้ แยกทีละตัวและรวมทุกตัว รวมทั้งสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของสมการโครงสร้าง ด้วยค่าสถิติเหล่านี้ควรมีค่าสูงสุดไม่เกิน 1.00 และค่าที่สูง แสดงว่า โมเดลมีความตรง

3.3 ค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Measures) ค่าสถิติในกลุ่มนี้ใช้ตรวจสอบความตรงของโมเดลเป็นภาพรวมทั้งหมด นอกจากนั้นค่าสถิติวัดระดับความกลมกลืนยังใช้ประโยชน์ในการเปรียบเทียบโมเดลที่แตกต่างกันสองโมเดลได้ด้วยว่า โมเดลใดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่ากัน ค่าสถิติในกลุ่มนี้มี 6 ประเภทดังนี้

3.3.1 ค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Statistics) เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานทางสถิติว่า ฟังก์ชันระดับความสอดคล้องมีค่าเป็นศูนย์ ถ้าค่าสถิติไค-สแควร์มีค่าต่ำยิ่งมีค่าใกล้เคียงศูนย์มากเท่าไรหรือค่าใกล้เคียงกับจำนวนองศาแห่งความอิสระ (Degree of Freedom) แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.2 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Index: GFI) ดัชนี GFI มีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่า โมเดลทฤษฎีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.3 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index: AGFI) เมื่อนำดัชนี GFI มาปรับแก้ โดยคำนึงถึงขนาดขององศาอิสระ (df) รวมถึงจำนวนตัวแปร และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ค่าดัชนี AGFI มีค่ามากกว่า 0.90 แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.4 ดัชนีวัดระดับความสอดคล้องเปรียบเทียบ (Comparative Fit Index: CFI) มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 และดัชนี CFI ที่เข้าใกล้ 1 แสดงว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.5 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standardized Root Mean Square Residuals: Standardized RMR) เป็นค่าบอกความคลาดเคลื่อนของโมเดล มีค่าต่ำกว่า 0.80 แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.3.6 ค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (Root Mean Square of Error Approximation: RMSEA) ค่าของ RMSEA มีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 1 และค่า RMSEA มีค่าต่ำกว่า .06 แสดงว่า โมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.4 การวิเคราะห์เศษเหลือหรือความคลาดเคลื่อน (Analysis of Residuals) ในการตรวจสอบความตรงของโมเดลลิสรัล ใช้การวิเคราะห์เศษเหลือควบคู่กันไปกับดัชนีตัวอื่น ๆ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความคลาดเคลื่อนมีหลายแบบ โดยที่แต่ละแบบใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลทางทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนี้

3.4.1 เมทริกซ์ความคลาดเคลื่อนในการเทียบความสอดคล้อง (Fitted Residuals Matrix) หมายถึง เมทริกซ์ที่เป็นผลต่างของเมทริกซ์ S และ Sigma ประกอบไปด้วย

ค่าความคลาดเคลื่อนทั้งในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ถ้าค่าความคลาดเคลื่อนในรูปคะแนนมาตรฐาน มีค่าต่ำกว่า 2.00 แสดงว่าโมเดลทางทฤษฎีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3.4.2 กราฟควิล็อต (Q - Plot) เป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าความคลาดเคลื่อนกับค่าควอไทล์ปกติ (Normal Quartiles) ถ้าได้เส้นกราฟมีความชันมากกว่าเส้นทแยงมุมซึ่งเป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบ แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University